МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

професорсько-викладацького складу

17 – 18 травня 2017 р.

Збірник наукових праць
професорсько-викладацького складу академії
за підсумками науково-дослідної роботи в 2016 році

Полтава 2017

Редакційна колегія:

Аранчій В. І. – к.е.н, професор, ректор академії;

Писаренко П. В. – д. с.-г. н., професор, перший проректор;

Горб О. О. – к. с.-г. н., доцент, проректор з науково-педагогічної, наукової роботи;

Галич О. А. – к. е. н., доцент, декан факультету економіки та менеджменту;

Дорогань-Писаренко Л. О. – к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів;

Дудніков І. А. – к. т. н., доцент, декан інженерно-технологічного факультету;

Кулинич С. М. – д. в. н., професор, декан факультету ветеринарної медицини;

Маренич М. М. – к. с.-г. н., доцент, декан факультету агротехнологій та екології;

Поліщук А. А. – д. с.-г. н., професор, декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва;

Воронько-Невіднича Т. В. – к. е. н., доцент, заступник декана факультету економіки та менеджменту;

Дудник В. В. – к. т. н., ст. викладач, заступник декана з наукової роботи інженерно-технологічного факультету;

Зоря О. П. – к. е. н., доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи;

Кравченко О. І. – к. с.-г. н., доцент, професор кафедри технології переробки продукції тваринництва;

Панасова Т. Г. – к. в. н., доцент, заступник декана з наукової роботи факультету ветеринарної медицини;

Юрченко С. О. – к. с.-г. н., доцент кафедри селекції, насінництва і генетики;

Невідничий О. С. – начальник редакційно-видавничого відділу.

Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2016 році (м. Полтава, 17-18 травня 2017 року). – Полтава : РВВ ПДАА, 2017. – 374 с.

Натягла І.В., аспірант
Євстаф'єва В.О., доктор ветеринарних наук, професор
ВПЛИВ КАПІЛЯРІЙ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ХВОРИХ КУРЕЙ 317

Омельченко Г.О., кандидат ветеринарних наук, доцент,
Щербак В.І., старший викладач
ВИДАТНІ УКРАЇНСЬКІ ВЧЕНІ У СВІТОВІЙ НАУЦІ:
ВОЛОДИМИР ВОЛОДИМИРОВИЧ ЗАЛЕНСЬКИЙ 319

Передера Р.В., кандидат ветеринарних наук, доцент,
Лавріненко І.В., кандидат ветеринарних наук, доцент,
Жерносік І.А., старший викладач
Передера О.О., кандидат ветеринарних наук, доцент
ДІАГНОСТИКА ХРОНІЧНОГО ЦИСТИТУ У КОТА 321

Передера С.Б., кандидат ветеринарних наук, доцент,
Щербакова Н.С., кандидат ветеринарних наук, доцент,
Передера Ж.О., кандидат ветеринарних наук, доцент,
Святодух О.І., здобувач вищої освіти ОКР «Магістр»
ДІАГНОСТИКА ТА ОЗДОРОВЧІ ЗАХОДИ ПРОТИ САЛЬМОНЕЛЬОЗУ
СВИНЕЙ 324

Скриль В.Ю., асистент кафедри хірургії та акушерства
Кулинич С.М., доктор ветеринарних наук, професор
ЕФЕКТИВНІСТЬ УЛЬТРАФІОЛЕТОВОГО ІЛОК ЗА ЛІКУВАННЯ КОНЕЙ
ІЗ ТРАВМАМИ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ 325

Тітаренко О.В., кандидат ветеринарних наук, доцент
ГРИП ПТИЦІ ЗНОВУ В УКРАЇНІ 327

Туль О. І., здобувач ступеня доктора філософії,
науковий керівник – Скрипка М. В., доктор ветеринарних наук, професор
ОСОБЛИВОСТІ МОРФОЛОГІЇ ЛЕГЕНЬ ЯЩІРКИ ПРУДКОЇ
(LACERTA AGILIS) 329

Шерстюк Л.М., старший викладач кафедри анатомії та фізіології тварин
ДО 280-ТИ РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ОСНОВОПОЛОЖНИКА
ЕЛЕКТРОФІЗІОЛОГІЇ ЛУЇДЖІ ГАЛЬВАНІ 331

СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

Біндюг Д.О., кандидат сільськогосподарських наук
ДО ПОСТАНОВКИ ПРОБЛЕМИ ПОЄДНАННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ
РИТМІЧНОСТІ РОСТУ СВИНЕЙ З ОКРЕМИМИ ТЕХНОЛОГІЧНИМИ
АСПЕКТАМИ ЇХ ГОДІВЛІ 334

Березницький В.І., старший викладач
Чухліб Є.В., кандидат сільськогосподарських наук
Слинько В.Г., кандидат сільськогосподарських наук, доцент
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ІПОТЕРАПІЇ 336

Бондаренко О.М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент
З ІСТОРІЇ ЗАСТОСУВАННЯ ГОМОГЕНАТУ ТРУТНЕВИХ ЛИЧИНОК 338

Васильєва О.О., кандидат сільськогосподарських наук, доцент
АНАЛІЗ ДИНМІКИ РОСТУ МОЛОДНЯКА ТА ОСНОВНИХ ЧИННИКІВ
ВПЛИВУНА ФОРМУВАННЯ МАЙБУТНЬОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ПТИЦІ
КРОСУ ЛОМАНН 340

Ємець Я.М., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
ДО ПИТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ СТЕПОВОЇ ПОРОДИ БДЖІЛ 342

Кодак Т.С., кандидат сільськогосподарських наук
БІЛКОВІ ПРЕПАРАТИ В КОВБАСНИХ ВИРОБАХ..... 344

Коробка А.В., кандидат сільськогосподарських наук
ЩО ТАКЕ ПРОБІОТИК?..... 346

Кравченко О.І., кандидат сільськогосподарських наук, доцент
РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНКИ ТУШ СВИНЕЙ ЗАБИТИХ ПРИ РІЗНІЙ ЖИВІЙ МАСІ..... 348

Кузьменко Л. М., кандидат сільськогосподарських наук
КЛАСИФІКАЦІЯ І ВИКОРИСТАННЯ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК..... 350

Мироненко О.І., кандидат сільськогосподарських наук, доцент
ОСОБЛИВОСТІ ХАРЧУВАННЯ СТУДЕНТІВ 351

Ножечкіна Г.М., кандидат технічних наук, доцен
ВПЛИВ МОЛОКОЗСІДАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ НА ФОРМУВАННЯ ОРГАНОЛЕПТИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ СИРІВ 354

Поліщук А.А., доктор сільськогосподарських наук, професор
ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ 356

Рак Т.М., кандидат сільськогосподарських наук
ПРОБЛЕМИ ВИРОЩУВАННЯ МОЛОДНЯКА СВИНЕЙ В УМОВАХ МАЛОВИТРАТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ..... 357

Тендітник В.С., кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Кузьменко Л.М., Кодак Т.С., кандидати сільськогосподарських наук
КІЛЬКІСНІ ЗМІНИ ЛАКТОЗИ МОЛОКА, ЯК ФАКТОР ЙОГО НАТУРАЛЬНОСТІ 359

Ульянко С. О., кандидат сільськогосподарських наук, доцент
ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ТЕЛЯТ У ВП АФ «ІМ. ШЕВЧЕНКА» ТОВ АФ «ІМ. ДОВЖЕНКА» ГАДЯЦЬКОГО РАЙОНУ 360

Усачова В.Є., кандидат сільськогосподарських наук
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ РИБНОЇ ГАЛУЗІ НА ПОЛТАВЩИНІ 362

Шаферівський Б.С., кандидат сільськогосподарських наук
ДИСПЕРСІЙНИЙ АНАЛІЗ ЯК МЕТОД ВИЗНАЧЕННЯ ФАКТОРІВ ПІДВИЩЕННЯ ВІДГОДІВЕЛЬНИХ ОЗНАК СВИНЕЙ 364

Шостя А.М., доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник
Усенко С.О., кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник
Березницький В.І., старший викладач
ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ І ПРИКЛАДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ СВИНАРСТВА В УКРАЇНІ..... 366

Юхно В.М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент
МІКРОФЛОРА КИШКІВНИКА ЛЮДИНИ ТА ЇЇ БАГАТОГРАННА РОЛЬ 368

при чистопородному розведенні й селекції за відгодівельними ознаками, але й при гібридизації для одержання відгодівельного молодняку з підвищеними показниками продуктивності. Слід також пам'ятати, що успіх галузі свинарства, особливо при використанні спеціалізованих м'ясних порід, залежить від поєднуваності батьківських форм.

Список використаних джерел

1. Близнюченко О.Г. Біометрія: Монографія / О.Г.Близнюченко – Полтава, 2003. – 346 с.
2. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников / Н.А. Плохинский// М.: Колос, 1969. – 256 с.
3. Меркурьева Е.К. Генетика с основами биометрии / Е.К. Меркурьева, Г.Н. Шангин-Березовский // М.: Колос, 1983. – С. 170 - 260.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ І ПРИКЛАДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ СВИНАРСТВА В УКРАЇНІ

Шостя А.М.,
доктор сільськогосподарських наук,
старший науковий співробітник

Усенко С.О.,
кандидат біологічних наук,
старший науковий співробітник

Березницький В.І.,
старший викладач

Розвиток фундаментальних і прикладних досліджень у галузі свинарства спрямований на розкриття нових закономірностей розвитку свиней та з'ясування особливостей впливу різних факторів на їх організм з метою розроблення ефективних засобів, що забезпечать максимальний прояв у них господарсько-корисних ознак.

Впродовж останніх років було розроблено ефективні методи визначення племінної цінності свиней та систему автоматизованого збору і обробки селекційної інформації, що дає змогу підвищити інтенсивність селекційного процесу в 1,2-1,5 раза.

Колективами науковців інститутів мережі НААН протягом 2010-2016 років суттєво розширені дослідження із пошуку генетичних маркерів та їх використання в селекції свиней. Вже встановлено суттєві рівні зв'язків з продуктивними якостями таких генів: відтворювальними – ESR1, PRLR, FSB-β, OPNin6, ACTN1; відгодівельними і м'ясними – GH, RYR1, IGF-2, MC4R; якість м'яса – RYR1, CTSK, CTSL; резистентністю до захворювань, генними аномаліями – RYR1. У подальшому широке використання розроблених методів генотипування, що спрямовані на встановлення походження свиней та маркування господарсько-корисних ознак, стане дієвим інструментом у практиці селекційної роботи з отримання високопродуктивних тварин.

Базуючись на отриманих результатах досліджень морфофункціональних взаємозв'язків різних відділів статевого апарату свиноматки з виживанням і запліднюючою здатністю сперміїв, теоретично обґрунтовано, сконструйовано та випробувано на практиці новий ефективний метод внутрішньоматкового осіменіння свиней, який дає можливість отримувати 88-95 % заплідненість свиноматок при багатоплідності – 11,4 гол. і великоплідності – 1,21 кг [2]. Перевагою даного методу є однократне осіменіння, суттєво менша кількість сперміїв та об'єм розбавника.

Розроблено серію способів, що дозволяють визначати, коригувати і підвищувати якість сперми кнурів, а також використовувати її для оцінки токсичності окремих препаратів [3].

Значний об'єм науково-дослідних робіт проведено із розкриття фізіологічної ролі структурних змін у кумулюсній масі ооцит-кумулюсного комплексу та природи цитоплазматичного дозрівання ооцита свині. З'ясовано, що субкумулюсні комплекси являють собою морфологічно відособлені угрупування фолікулярних клітин, що містять ядро неклітинної природи, яке розташовується у його центральній частині.

Створено матеріаловитратні методи збільшення виходу в культурі *in vitro* зрілих ооцитів і отримання з них ембріонів. При цьому доведено, що культивування 2–8-клітинних ембріонів за осцилюючих умов дає більший вихід бластоцист, ніж культивування за постійних умов.

Розроблено технологію нехірургічної трансплантації ембріонів (НХТЕ) свиней, що забезпечує до 20 % їх приживлення. З'ясовано причини зниження результатів НХТЕ, які обумовлені просторовими анатомо-фізіологічними характеристиками матки у свиноматок.

На основі систематичних досліджень із виявлення ГМ-інгредієнтів у кормових ресурсах, що використовуються при виробництві комбікормів, створено набір високоточних олігонукліотидних праймерів для визначення нуклеотидних послідовностей промотору T35S та термінатору NOS у біоматеріалі і кормах. Розроблено спосіб контролю екологічної безпеки кормів та гною за використання трансгенної сої (RR, GTS 40/3/2) та досліджено її біологічну дію [1].

З метою ефективного планування та стабільної роботи господарств різної потужності вченими Інституту свинарства і агропромислового виробництва НААН розроблено низку ефективних об'ємно-планувальних рішень, які успішно впроваджені у різних регіонах України та дають змогу підвищити ефективність ведення галузі на 15-20 %.

Таким чином, створені і апробовані науковцями фундаментальні та прикладні розробки із проблем генетики, живлення, біотехнології розмноження та математичного моделювання процесів у селекції і технології виробництва свинини, що націлені на вирішення нагальних проблем свинарства, стануть дієвою основою з метою підвищення конкурентної спроможності та сталого розвитку галузі для забезпечення продовольчої безпеки України.

Список використаних джерел

1.Зінов'єв С.Г., Шостя А.М. Біохімічний профіль м'яса свиней за використання ГМ-сої у їх раціонах. Науково-технічний бюлетень ДНДКІ ветпрепаратів та кормових добавок. - Львів, - 2017. – С.36-42.

2.Коваленко В.Ф., Шостя А.М. Усенко С.О. Физиологические аспекты метаболизма в системе мать-плацента-плод свиньи // – Полтава: ООО «Фирма «Техсервис», 2012. – 204 с.

3.Патент на корисну модель № 80922 Україна, МПК (2013.01), G01N 33/00. Спосіб оцінки токсичності препаратів за впливом на сперматозоїди кнура поза організмом / Лобченко С.Ф., Лобченко В.О., Коваленко В.Ф. Заявник Інститут свинарства і АПВ НААН.– u 2013 00621; заявлений 18.01.2013; опубл. 10.06.2013, Бюл. № 11.

МІКРОФЛОРА КИШКІВНИКА ЛЮДИНИ ТА ЇЇ БАГАТОГРАННА РОЛЬ

Юхно В.М.,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Мікрофлора тіла людини відіграє надзвичайно важливу роль у підтримці його здоров'я на оптимальному рівні. Нормальна мікрофлора являє собою сукупність безлічі мікробіоценозів, що характеризуються певним складом і займають той чи інший біотоп (шкіру та слизові оболонки, органи дихання та травлення тощо) в організмі людини, що сполучається з навколишнім середовищем. Організм людини і його мікрофлора знаходяться в стані динамічної рівноваги (еубіоза) і є єдиною екологічною системою.

Мікрофлора кишківника людини є складовою організму людини, яка виконує багаточисленні життєво важливі функції, які реалізуються як локально, так і на системному рівні. При цьому різні види бактерій роблять свій внесок у цей вплив на мікрофлору кишківника. Уся сукупність мікроорганізмів і сам організм людини складає своєрідний симбіоз, де кожен із «учасників» доповнює один одного.

У здоровому організмі мікрофлора товстого відділу кишечнику нараховує більше 500 видів мікроорганізмів. Загальна маса мікрофлори кишечника складає від 1 до 3 кг, а їх кількість в 10 разів більша, ніж загальне число клітин нашого організму. Унікальність мікрофлори кожної людини дозволяє розглядати її як своєрідні «відбитки пальців». У кожної здорової людини мікрофлора кишечнику ідеально адаптована до потреб саме його організму, і тому її склад досить стабільний упродовж усього життя. Всі групи бактерій, які переважають у кишечнику, є антагоністами до гнилісної та іншої умовно-патогенної і патогенної мікрофлори, вони зберігають баланс і забезпечують нормальну роботу травної системи.

На склад мікробного співтовариства товстого кишечнику впливають ендогенні та екзогенні фактори. Так, рослинна їжа призводить до збільшення ентерококів і еубактерій, тваринні білки і жири сприяють розмноженню клостридії і бактероїдів, але знижують кількість біфідобактерій і ентерококів, молочна їжа призводить до збільшення числа біфідобактерій.